

Hon säljer positiva tal

INSPIRATION Lär dig bita ihop. Planera din dag i duschen. Använd giraffspråket. Många är det som vill föra fram sina råd. De handelsresande i inspiration är en växande skara. Kommuner och landsting är ivriga uppdragsgivare.

text JANNE SUNDLING foto DRAGO PRVULOVIC

Den som söker en mellancheft torsdagen den 21 maj kommer troligen att mötas av ett frånvarobesked. Senare delen av maj, och allra helst torsdagar, är konfererandets absoluta höjdpunkt under varen. Uppträdande av årstiden kliver ett antal människor in i en konferenssal i vetskaps om att det åtminstone blir gratis lunch.

I år blir det kanske något extra också, en inspiratör, en talare. Är det ett hårdkokt pass som ska träna folk på chefsjobb? Kanske en ex-militär? En äventyrare som bestigit ett berg kan funka, men de är lite ute just nu.

Eller varför inte Christina Stielli, kvinnan som lärt av egna motgångar och vill att vi ska planera vår dag redan i duschen? Hon utsågs till Årets talare kvinna 2014 och pratar i åtskilliga kommuner och landsting varje år.

– Jag måste ta ansvar för min egen glädje. Det gör jag genom att ha ett positivt förhållningssätt, säger Christina Stielli inför hundratalet i en konferenssal i Malmö.

Publiken – till cirka 90 procent kvinnor – är de som själva ordnar konferenser. Arrangörsföretaget Talarforum arrangerar frukostseminarium (bästa dagen för sådana är fredagar) som marknadsföring. Gillar publiken Christina kommer de att boka henne. Efteråt vill många snacka eller köpa hennes bok *Jag vill vara glad*.

Hon tar ett fast grepp om åhörarna och under kortversionen av hennes föreläsning, 45 minuter, skrattar och nickar många igenkännande. Budskapet är starkt förenklat och, lite elakt, att det är bättre att vara glad än arg, bättre att vara positiv än negativ.

– Tänk om du räknade ner helgens dagar för att det äntligen ska bli måndag? Om du skrattade så mycket på jobbet att du fick ont i magen av det och inte av stressen, säger Christina Stielli.

Talarforum som förmedlar Christina Stielli har sett en stark tillväxt i hennes nisch.

– Hon slog igenom stort förra året. Inspirationsföreläsarna har varit populära länge. Det är ett tuffare arbetsklimat idag. Mer slimat och mer spänningar. Då vill man ta in någonting som påminner om att det är bra om vi är schysta mot varandra på jobbet, säger Fredrik Sjöholm, talaransvarig på Talarforum.

Talarforum är branschgiganten, pratets Ica, och omsätter 120 miljoner kronor per år. Närmaste konkurrent kommer upp i en tiodel. Och branschen är i tillväxt. Att förmedla folk som pratar omsätter minst 200 miljoner kronor per år.

– 2014 var bästa året i vår 20-åriga historia, säger Fredrik Sjöholm.

När han trendspanar är må bra-nischen stark.

– Vi trodde att den klassiska inspirationsföreläsningen skulle vika något men har inte sett det. Mångfaldsföreläsare växer helt klart. De som pekar ut samhällstrender eller är ledarskapskonsulter är det också bra efterfrågan på, säger han.

– Men vi ser en minskning på äventyrare och idrottsstjärnor. De är fortfarande populära, men de är inte alls så stora som när jag började i branschen 2007. Publiken kräver mer idag.

I talarbranschen finns alla typer. Bosse Bil-doktorn pratar om "Människor och bilar jag mött", Fritidsresors förra kommunikationschef Lottie Knutsson om "Känd eller Bränd", rallykartläsaren Tina Thörner om att "Utmana och expandera" och Hammarbys ex-målvakt Rami Shaban om mål och att stå i mål.

Men i dag är det enligt Fredrik Sjöholm förmågan att beröra som avgör. Och ger exempel på andra uppskattade föreläsare:

– Olof Röhlander (mental coach), som är rolig och företagsanpassad; Robert Karjel, ex-militär som jagat pirater i Adenviken; eller Annika Östberg, som satt 28 år i fängelse i USA och pratar om sitt liv. Förmågan att beröra är viktigare än om de är kända, säger han.

Samtliga namn på föreläsartoppen anlitas flitigt av kommunerna till skolor, inspirationsdagar, näringslivssträffar, konferenser och biblioteksföreläsningar. En efterfrågad föreläsare kan göra uppåt 200 jobb på ett år och dra in en hel del pengar, 3–5 miljoner per år som egenföretagare. Men arvoden varierar, allt från 15000–20000 för en timme upp till 60000 kronor eller mer i speciella fall.

Sedan finns de som tränat på prat hela sitt liv. I höstas dök det upp två heta namn på marknaden: tidigare finansminister Anders Borg och statsminister Fredrik Reinfeldt.

– Det här är en lite känslig fråga. Men ja, vi jobbar med Fredrik. Borg har så mycket andra åtaganden i år att han bara ställer upp vid speciella tillfällen. Vi jobbar också med Göran Persson, Mona Sahlin och Maria Wetterstrand, säger Fredrik Sjöholm.

Sveriges kanske mest erfarne föreläsare, Ulf Nilsson från Malmberget, pensionerade sig för några år sedan. Dessförinnan skaffade han sig ett svårslaget talarrekord.

– Det är nog närmare en miljon människor jag pratat inför, men så höll jag på i 40 år. När jag började var det mest skolor, lärare och elever på dagen och föräldrar på kvällen, säger Ulf Nilsson.

Han var lärare och hans pedagogik, där han slopade prov och läxor, lät höra talas om

”Vi ser en minskning på äventyrare och idrottsstjärnor. De är fortfarande populära, men de är inte alls så stora som när jag började i branschen. Publiken kräver mer idag.”

Fredrik Sjöholm på Talarforum om vilka talare som efterfrågas

sig. Snart kom det inbjudningar från skolor. Att han hamnade i en regeringskommitté om skolan på 70-talet ökade på förfrågningarna.

– Vi var en fem-tio stycken som reste runt och pratade. Det var jag, Kay Pollack redan då, författaren Maj Fant, radiodoktorn Peter-Paul Heineman, optimistkonsulten Inga-Lill Enbom, prästen Lennart Koskinen, några från fotbollsklubben Sunnanå i Umeå, de på Hasselakollektiven och en idrottskille från Skellefteå.

Men i början på 80-talet dök managementlitteraturen upp och nya konsulter började resa runt på samma sätt. Plötsligt var taxorna mångdubblade. Ulf Nilsson hade fått 1500 kronor och resekostnaden. Nu kunde talare ta astronomiska belopp.

Ulf Nilsson jobbade nästan uteslutande åt Volvo i ett par år och blev alltmer efterfrågad av företag. Men han fortsatte prata om pedagogik, om föräldrans ansvar och att utbildning nog är bra, men att bildning är ännu viktigare.

I dag känner han ingen längtan tillbaka till branschen.

– Det gick från att vara upplysning till att bli ren underhållning och det kom in så stora pengar. När de ringde frågade jag alltid vad de ville att jag skulle göra. Det blev business av allt.

Christina Stiellis väg till att bli Årets talare började också i skolorna. En dotter hade det jobb-tid under tonåren, och hon skrev en bok om tonåringars självkänsla.

– I början var jag bara ute på skolor, jag började 2008–2009. Första gången var i en aula i Bromma. Jag var jätteneröv, men det gick bra. Att prata inför unga är bra träning. Ska du prata inför 200 ungdomar måste du hålla intresset uppe.

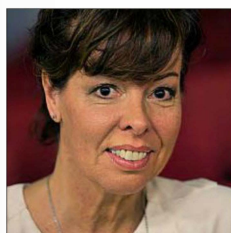
Tidigare var hon säljare och marknadschef. En livskris för tio år sedan fick henne att omvärdera både sitt privat- och yrkesliv.

– Vad vill jag att de jag möter ska ta med sig

nkas till kommunerna

Många i den kvinnodominerade publiken skrattar av igenkänning under Christina Stiellis föreläsningar.

”I början var jag bara ute på skolor. Att prata inför unga är bra träning. Ska du prata inför 200 ungdomar måste du hålla intresset uppe.”

Årets Talare, Christina Stielli, om skolan som bra talarskola

hem? Jo, när allt var skitjobbigt var jag på väg att köra ner i en sjö. Men jag hittade på något sätt vägen ur det. Om du bara kan fokusera på något som är bra, hänga upp tankarna på det och sedan ta ett steg till. Att hitta det lilla positiva i vardagen, än att bara se det negativa, säger Christina Stielli.

Hon driver också ett bokförlag ihop med en annan föreläsare, Mia Törnblom. Nästa utgiv-

ning är boken om dansaren och *Let's dance*-juryens Tony Irvings liv.

Stora konferensdagen, den 21 maj, vad gör Christina Stielli en sådan dag?

– Få se, säger hon och bläddrar i almanackan. Jo, jag är i Lysekil på förmiddagen, sedan i Göteborg på eftermiddagen. Och sedan en öppen föreläsning i Göteborg dagen därpå.

Där i Göteborg gör hon kanske som i Mal-

mö och drar historien om lappen som sitter på anslagstavlan på akuten på länssjukhuset i Kalmar, en lapp som också sitter på hennes eget kylskåp:

– Kan jag lösa problemet? står det. Under det: Ja och Nej. Om det är Ja: Gör det då! Börja åtminstone med att lösa en del av problemet. Om det är Nej: Då har du inget problem!

– Liza från akuten ringde mig i höstas. Jag var där för två sen, men hon säger att det funkar fortfarande, säger Christina Stielli.

Liza Lindbäck var då chef på akuten, i dag är hon ambulanschef i Kalmar.

– Det stämmer. Christina var hos oss vid tre tillfällen, på våra utvecklingsdagar. Vi var väldigt nöjda med henne. Vi fick verkligen igång samtalet om samarbete på jobbet. Lappen dök upp lite varstans, säger Liza Lindbäck.

Som nybliven chef har hon börjat fundera på höstens utvecklingsdagar för ambulanspersonalen.

Kanske blir det en inspiratör igen. ■

TALARNAS trendometer

■ Några heta och mindre heta föreläsare just nu*:

Fredrik Reinfeldt

↑ Före detta statsminister.

Annika Östberg

↑ Satt 28 år i fängelse i USA.

Robert Karjel

↑ F d militär helikopterpilot.

Gunde Svan

↓ Skidlegendar.

Claes Malmberg

↓ Skådespelare och lustigkurra.

Renata Chlumska

↓ Äventyrare.

*JURY: Dagens Samhälles Talarpanel

NÅGRA ÄMNER I TIDEN

■ **GIRAFFSPRÅKET:** Är en konflikt hanteringsmetod som bygger på ärlig, öppen och tydlig kommunikation.

UTÖVARE: Karin Idar, jurist och tidigare åklagare.

■ **SKRATTERAPI:** Skratta utan anledning, skattprogram och eftertänksamhet i 45 minuter eller tre timmar.

UTÖVARE: Maud Skoog Brändén, årets nyföretagare i Södra Kalmar län 2001.

■ **PAPPALOGI:** Om den nya papparollen, föräldraskapets hemliga koder och om relationen mellan nyblivna föräldrar.

UTÖVARE: Manne Forssberg, föreläsare om sex, könsroller och föräldraskap.

■ **KOMFORTZONEN:** "Att befinna sig i komfortzonen – Hur gör vi oss spelbara?" Komfortzonen är det mentala område där vi känner att vi har kontroll över situationen.

UTÖVARE: Thomas Ravelli (beroende på närhet till fotbollsplan finns möjlighet till avslutning med straffsparkstävling).

■ **KOMMUNIKOLOGI:** En "meta-disciplin" som tillvaratar nyckelfaktorer i alla teorier, metoder och modeller som finns i föräldrings- och utvecklingsprocesser och inom psykologin, sociologin och pedagogiken. Den som studerar kommunikologi, blir kommunikolog och får kommunikologisk kompetens.

UTÖVARE: Göran Persson (nej, inte den Göran Persson, utan förändringskonsulten Göran Persson i Sandared).

